

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 405 **din 13.07.2022**

Dosar nr: 949/ 2021

Petiția nr: 8819/23.11.2021

Petent:

Reclamat: Societatea Groupama Asigurări SA
Societatea Groupama Asigurări SA – Agenția Bistrița
Societatea ERGO Asigurări de Viață SA

Obiect: petentul, infectat și persoană care trăiește HIV, nu își poate încheia o asigurare de viață deoarece este respins de companiile de asigurări care nu prevăd acest risc în condițiile de asigurare.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

2. Societatea Groupama Asigurări SA cu sediul în București, Sector 1, Str. Mihai Eminescu nr.45
3. Societatea Groupama Asigurări SA – Agenția Bistrița cu sediul în Bistrița, Str. Crinilor nr. 1, Jud. Bistrița-Năsăud
4. Societatea ERGO Asigurări de Viață SA cu sediul în București, Sector 1, Șos. București-Ploiești nr. 1A, Clădirea A Unitatea 4A, etaj 4

II. Procedura de citare a părților

5. În temeiul art. 20, alin. 4 din OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.
6. Petentul a fost notificat prin adresa nr. 8819/27.12.2021, fiindu-i comunicată solicitarea de a completa petiția cu indicarea exactă a obiectului petiției, indicarea probatoriului, precum și indicarea părților reclamate în vederea citării acestora.
7. Prin adresa nr. 667/27.01.2022 a fost citat petentul, iar prin adresele nr. 667/27.01.2022 au fost citate părțile reclamate, părțile fiind înștiințate de faptul că, având în vedere situația evoluției epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-Cov2, acestea au posibilitatea de a trimite în scris puncte de vedere/ note scrise/

completări la petiție, precum și orice alte acte sau dovezi/ probe, soluționarea speței urmând a se face în lipsă, cu acordul părților din dosar, acestea având un termen de comunicare a modalității asupra căreia decid în legătură cu audierea părților conform procedurii comunicate în adresă (filele 6-9 la dosar).

8. Partea reclamată Groupama Asigurări SA a depus un punct de vedere înregistrat cu nr. 1411/23.02.2022 și a comunicat acordul privind soluționarea petiției în lipsă (filele 12-61 la dosar).

9. Partea reclamată Ergo Asigurări de Viață SA a depus un punct de vedere înregistrat cu nr. 1487/25.02.2022 (filele 62-64 la dosar).

10. Prin adresa nr. 2513/06.04.2022 a fost comunicat petentului punctul de vedere depus de partea reclamată la dosar (fila 65 la dosar).

11. Petentul a depus la dosar concluzii scrise în termenul acordat, prin adresa nr. 3042/02.05.2022.

12. Procedură legal îndeplinită.

III. Susținerile părților conform obiectului dosarului

Susținerile petentului

13. Petentul sesizează Consiliul cu privire la o posibilă faptă de discriminare.

14. În fapt, petentul arată următoarele:

14.1 Acesta a fost diagnosticat cu hepatită B în urma unui incident petrecut acum 10 ani și, în urmă cu 2 ani, a fost diagnosticat seropozitiv HIV, având gradul I de invaliditate, handicap grav cu însoțitor. Fiind cadru militar, petentul a fost trecut în rezervă.

14.2 Petentul arată că a contractat un credit ipotecar în urmă cu 13 ani și a trebuit să încheie o poliță de asigurare de viață cu societatea Ergo Romania SA însă condițiile de asigurare cu clauzele pentru accident, deces invaliditate, pierderea unui membru sau accident cu mașina nu i se pot aplica deoarece el este seropozitiv HIV.

14.3 Petentul menționează faptul că a solicitat încheierea unei asigurări de viață la societățile Groupama și Ergo Asigurări de Viață și a fost refuzat la încheierea unui astfel de contract de asigurare pe motiv că este seropozitiv HIV, iar acestor persoane nu li se pot încheia asigurări.

15. În concluzie, petentul consideră că este discriminat deoarece din cauza invalidității sale nu poate beneficia de încheierea unei asigurări care să îi protejeze familia în caz de accident sau deces din accident. Petentul solicită admiterea petiției astfel cum a fost formulată.

16. Petentul nu a comunicat alte documente la dosar în susținerea celor afirmate în petiție.

17. Petentul a depus la dosar concluzii scrise în care arată următoarele:

17.1 În punctele de vedere și în documentele depuse la dosar de părțile reclamate, acestea nu specifică faptul că nu se poate încheia asigurare persoanelor care trăiesc HIV

17.2 Deși a solicitat răspunsuri și din partea companiilor de asigurare, reprezentanții acestor companii i-au comunicat că se vor informa urmând să îl contacteze cu un răspuns însă petentul nu a mai primit răspunsuri la solicitările lui.

17.3 Deși părțile reclamate afirmă că petentul nu a avut încheiată o poliță de asigurare la aceste companii de asigurare, petentul consideră că nu a putut să încheie

o astfel de asigurare deoarece a fost respins atunci când le-a făcut cunoscut faptul că este seropozitiv HIV.

17.4 Petentul arată că la solicitarea lui către compania Ergo Asigurări pentru încheierea unei asigurări de viață, i s-a comunicat faptul că i se poate încheia doar asigurare de accidente iar pentru cazuri de boală nu i se poate încheia asigurare. Compania de asigurări a motivat acest refuz considerând că banca creditoare a solicitat încheierea acestei asigurări de viață.

18. Petentul consideră că a fost înlăturat de la încheierea polițelor de asigurare cu cele două companii, fiind exclus și restricționat de a încheia o asigurare de viață pe motiv că este persoană seropozitiv HIV. Petentul se consideră discriminat conform art. 2 din OG nr. 137/2000 și consideră că cele două companii de asigurare au încălcat drepturile omului, lezând demnitatea și onoarea petentului.

Pentru lezarea demnității și onoarei sale, discriminare și înlăturarea lui de la încheierea poliței de asigurare, petentul solicită daune morale în valoare de 200 milioane lei.

19. În concluzie, petentul consideră că în atare situație, aspectele prezentate implică o anumită formă de excludere sau de respingere, solicitând să se constate existența unei situații discriminatorii asupra lui.

20. Nu s-au mai depus de către petent alte documente probatorii sau note scrise, la dosar.

Susținerile părților reclamate

Susținerile părții reclamate Groupama Asigurări SA

21. Partea reclamată a comunicat la dosar un punct de vedere în care arată următoarele:

21.1 Având în vedere prezentarea situației de fapt, așa cum rezultă și din afirmațiile petentului, acesta, fost asistent medical, s-ar fi înțepat într-un ac de perfuzor în urmă cu 10 ani și timp de 8 ani a fost diagnosticat cu Hepatita B pentru ca în urmă cu 2 ani să fie diagnosticat cu HIV.

21.2 La precizările petentului cum că în urmă cu 13 ani a contractat un credit ipotecar la Credit Europe Bank, în vederea căreia a încheiat o poliță de asigurare de viață la Ergo Asigurări de Viață și, dorind încheierea unei polițe complexe de viață, acest asigurător a refuzat din pricina infecției cu virusul HIV, partea reclamată arată că petentul nu menționează când anume și cărei unități teritoriale a Groupama Asigurări SA s-ar fi adresat în oricare din aceste intervale (precizând doar o adresă a agenției din Bistrița): de 13 ani - de când ar fi contractat acel credit ipotecar, respectiv de 10 ani - de când afirmă că s-ar fi infectat, respectiv de 2 ani - de când a fost diagnosticat HIV seropozitiv.

22. În prezentarea situației de drept, partea reclamată invocă referirea Curții Europene de Justiție privind principiul egalității reținând în coroborare cu aceste aspecte, definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin. 1 din OG nr. 137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată.

23. În ceea ce privește argumentația poziției părții reclamate ca societate de asigurare, se arată că raportat la condițiile ce trebuie să fie îndeplinite cumulativ pentru ca o faptă să fie calificată ca fiind faptă de discriminare, se va analiza dacă petentului i

s-a încălcat vreun drept recunoscut de lege printr-o acțiune/inacțiune a societății, deci dacă a fost discriminat, comparativ cu alte persoane aflate într-o situație similară, prin aplicarea criteriului de infectare cu HIV.

23.1 Partea reclamată consideră că, aplicând testul justificării obiective (criteriul să urmărească un scop legitim, să fie adecvat și necesar, respectiv să fie proporțional cu scopul urmărit), impunerea unei excluderi din asigurare/neacoperirea unui risc ridicat /acoperirea riscului numai cu anumite condiționalități și limite, toate detaliate în clauzele contractuale - condițiile de asigurare, în cazul unei asigurări facultative de persoane - nu reprezintă încălcarea principiului egalității de tratament și evident nicio discriminare pe criteriul infectării cu HIV.

23.2 Se arată că nu se poate reține nici întrunirea cumulativă a elementelor privind aplicarea unui tratament de deosebire, diferențiere (restricție, excludere și preferință) între persoanele care se află în situații comparabile și care sunt tratate în mod diferit, neacoperirea/nepreluarea riscului de îmbolnăvire cu SIDA/deces în urma infectării cu virusul HIV sau intrarea în asigurare, în funcție de tipul de produs fiind una obiectivă, sau aplicându-se doar parțial/total, în cazul unor produse de asigurare existente în portofoliul societății, după cum se detaliază:

- Societatea de asigurare practică diferite tipuri de asigurări de persoane - produse de asigurare de viață, a căror principală acoperire este riscul de deces ca de exemplu: asigurarea mixtă de viață/asigurarea de viață cu economisire pentru copii/asigurarea de protecție în caz de deces etc., de sănătate, medicală de călătorie etc., adresate unei game largi de clienți - contractanți și/sau asigurați - atât persoane fizice cât și juridice.

- Acest tip de asigurare la care face referire petentul, respectiv asigurarea de viață complexă, nu se încadrează în categoria asigurărilor obligatorii, nu este reglementată de legi speciale, fiind o asigurare facultativă, raporturile dintre asigurat și asigurător stabilindu-se prin contractul de asigurare, asigurătorii având libertatea de a stabili propriile condiții și termene de încheiere a acestor contracte, putând acorda facilități speciale, evalua punctual, dar și impune condiții cu privire la acceptarea sau respingerea preluării riscurilor pentru anumite categorii de potențiali asigurați.

- Pentru societățile de asigurare sunt stabilite norme specifice privind evaluarea riscului și de menținere a unui grad de solvabilitate suficient pentru a garanta îndeplinirea obligațiilor față de clienți.

- Fiind o asigurare de persoane, criteriul stării de sănătate a potențialului asigurat este un criteriu esențial în stabilirea riscului, având de asemenea impact în calculul actuarial al primei de asigurare, respectiv al daunalității pentru acest produs, vizând deci interese economice și comerciale legitime ale societății de asigurare. În general, infecția cu HIV/diagnosticarea cu SIDA reprezintă o excludere din asigurare uzuală în domeniul asigurărilor, ca urmare a riscului foarte ridicat pe care aceasta îl presupune cu privire la declanșarea de multiple afecțiuni grave, respectiv de deces (incapacitatea organismului de a se mai apăra împotriva altor boli și infecții, risc mai mare de dezvoltare a diferitelor tipuri de afecțiuni oncologice etc.). Se precizează că acest risc nu poate fi cedat/plasat tehnic de societatea de asigurare unei alte societăți de reasigurare, neputându-l acoperi în mod obișnuit.

- Contractul de asigurare are un caracter aleatoriu și mutualist, prin urmare nu există contract de asigurare dacă un risc asigurat este cert că se va produce; de asemenea, toți asigurații plătesc o primă de asigurare în schimbul căreia numai cei care

suferă riscul asigurat vor primi o indemnizație; prin urmare ar fi chiar discriminatoriu pentru persoanele pentru care riscul este foarte puțin probabil a se produce ca acestea sa contribuie (voluntar) cu prime de asigurare mari, care sa acopere riscul crescut aferent altor persoane.

24. Având în vedere cele expuse, partea reclamată consideră astfel că sunt îndeplinite criteriul scopului legitim, dar și necesitatea, adecvarea și proporționalitatea măsurilor și conduitei societății noastre, având în vedere obiectul de activitate pentru care a fost înființată societatea și anume derularea de activități economice în scopul obținerii de venituri, dar și piața reglementată și supravegheată pe care aceasta funcționează, cu respectarea legii, a drepturilor și intereselor consumatorilor - contractanți, persoane asigurate, beneficiari.

25. Partea reclamată arată că în portofoliul societății există produse de asigurare de viață accesibile individual asiguraților persoane fizice (și nu ca urmare a contractării unui credit bancar), posibilitatea de achiziționare și de încheiere a unor astfel de asigurări fiind accesibile în mod nediscriminatoriu potențialilor asigurați, prin rețeaua proprie de vânzări a asiguratorului. Aceste produse vin în sprijinul unor clienți cu astfel de nevoi, respectiv clienți care simt nevoia să se protejeze de potențialele urmări ale unui astfel de risc, respectiv:

- Asigurarea privată de deces cu plata indemnizației în 24 de ore, în care asiguratul poate intra în asigurare fără evaluare medicală, ocupațională și rezidențială, riscul asigurat fiind deces din orice cauză (accident și boală cu acoperirea condițiilor preexistente).

- Asigurarea de protecție în caz de deces, care, cu respectarea unor anumite condiții, poate acoperi riscul de infectare cu HIV, apărut însă în perioada de valabilitate a unei astfel de polițe, pachetul II al acestui tip de asigurare acoperind în plus față de pachetul I și diagnosticarea pentru prima dată în perioada de valabilitate a asigurării cu infecția cu HIV prin transfuzii, infecția ocupațională cu virusul HIV.

- * infecția cu HIV prin transfuzii reprezintă infectarea cu virusul HIV dovedită ca fiind rezultatul unei transfuzii sangvine efectuate pe durata de valabilitate a asigurării suplimentare, transfuzie efectuată la recomandarea unui medic și sub supraveghere medicală, în centre medicale abilitate iar pentru ca infecția cu HIV să fie considerată boală gravă, diagnosticul trebuie să confirme că starea sănătății asiguratului pune în pericol viața acestuia și că orice metodă de tratament a eșuat.

- * infecția ocupațională cu HIV reprezintă infectarea cu virusul HIV dovedită ca fiind rezultatul unui accident la locul de muncă în maximum șase luni de la producerea accidentului, diagnosticul ce atestă accidentul, precum și infectarea cu HIV în timpul accidentului trebuind să fie confirmat de către un medic specialist.

Se precizează că posibilitatea de achiziționare și de încheiere a unor astfel de asigurări este accesibilă în mod nediscriminatoriu potențialilor asigurați, prin rețeaua proprie de vânzări a companiei și la sediile agențiilor acesteia.

26. În concluzie, partea reclamată arată că în speță nu este identificat în mod concret în ce sens ar putea fi îndeplinite condițiile existenței unei discriminări și nu se face nicio referire la modul în care au fost restrânse drepturile petentului de către partea reclamată Groupama Asigurări SA, aceasta neaflându-se în prezența vreunei forme de discriminare directă sau indirectă pe criteriul infectării cu HIV în ceea ce îl privește pe petent.

27. Totodată, partea reclamată consideră că nu este relevantă, probată și documentată o situație în care partea reclamată să fi manifestat vreo atitudine discriminatorie la adresa petentului, acestuia nefiindu-i încălcat vreun drept de acces la servicii de asigurare în condiții de egalitate cu ceilalți clienți.

28. De asemenea, partea reclamată precizează că în calitate de societate de asigurare nu practică nicio formă de discriminare directă sau indirectă pe niciun fel de criterii și nici nu încalcă principiul egalității de tratament în ce privește asigurății săi.

29. Partea reclamată solicită respingerea petiției ca nefondată arătând că societatea este indicată în mod marginal în plângerea petentului, acesta nefiind identificat ca deținător de asigurare încheiată la Groupama - de viață sau de sănătate, nu deține nicio asigurare de persoane și nici nu a fost adresată de către petent o cerere de asigurare de persoane către societatea de asigurare.

30. Partea reclamată a depus la dosar următoarele documente în susținerea punctului de vedere: condițiile contractului de asigurare privind asigurarea privată de deces cu plata indemnizației în 24 de ore, condițiile contractului de asigurare privind asigurarea de protecție în caz de deces, alte condiții de asigurare.

Susținerile părții reclamate Ergo Asigurări de Viață SA

31. Partea reclamată a comunicat la dosar un punct de vedere în care arată următoarele:

31.1 Cu privire la aspectele specifice reclamate de petent se arată că, în urma primirii petiției, partea reclamată a realizat o investigație a situației de fapt și a solicitat explicații de la agentul afiliat al societății, respectiv Credit Europe Bank.

31.2 Din răspunsul primit de la agentul afiliat reiese faptul ca la momentul solicitării făcute de către petent, banca nu avea încheiat un contract de colaborare pentru distribuția în asigurări cu Ergo Asigurări de Viață SA pentru produsele bancare oferite clienților, oferind numai polițe de accidente - la acel moment având încheiat un contract de colaborare cu Ergo Asigurări SA - societate care nu este autorizată să încheie polițe de asigurări de viață ci numai polițe de asigurări generale.

31.3 Se arată că, pe cale de consecință, refuzul de oferire a unei polițe complexe de viață nu s-a datorat motivului invocat de petent ci faptului că banca nu avea încheiat un contract de colaborare cu un asigurător care sa fie autorizat sa practice asigurări de viață, iar pachetul oferit clienților cuprindea doar polițe de asigurare de accident oferite de Ergo Asigurări SA

32. În concluzie, partea reclamată consideră că nu se poate reține în cazul reclamat de petent întrunirea cumulativă a elementelor privind un tratament de deosebire (restricție, excludere și preferință) între persoane care se află în situații comparabile și care sunt tratate în mod diferit, deoarece produsul de asigurare solicitat nu putea fi oferit de bancă niciunui client al său.

33. Partea reclamată solicită să se constate că practicile prezentate de petent nu constituie acte de discriminare în sensul OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, întrucât nu îndeplinesc condițiile prevăzute de lege

34. Partea reclamată a depus la dosar următoarele documente în susținerea punctului de vedere: corespondența cu agentul afiliat al societății.

IV. Motivele de fapt și de drept

Cadrul legal aplicabil. Drept național și internațional aplicabil/ jurisprudența

Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

- Constituția României;
- OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare: art. 2 al. 1
- legislație specială, legislație internațională etc.

Principiile de analiză

Curtea Constituțională a statuat în mod constat că „*principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale*”.

Totodată, Curtea Constituțională a reținut că „*principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă:*

- la **situații egale** trebuie să corespundă un **tratament egal**,
- la **situații diferite**, **tratamentul juridic nu poate fi decât diferit**. *Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat*”.

Suntem în prezența unei posibile **discriminări directe**:

- o persoană este tratată în mod nefavorabil;
- prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane aflate într-o situație similară;
- iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria „*criteriului protejat*”.

Pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele **condiții**:

- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;
- existența unui criteriu de discriminare;
- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;
- tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege;
- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile.

Aplicarea principiilor la spetă

35. În fapt, prin petiția formulată și trimisă spre soluționare Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării acesta este sesizat cu privire la săvârșirea unei potențiale fapte de discriminare, Colegiul director fiind chemat să analizeze, potrivit obiectului petiției și a documentelor depuse la dosarul cauzei, în ce măsură faptele sesizate sunt de natură discriminatorie și pot aduce atingere drepturilor recunoscute de lege, prin manifestări și atitudini care pot crea un cadru de inegalitate.

36. Colegiul director reține că petiția, așa cum a fost formulată, relevă o situație în care petentul a fost tratat discriminatoriu pe criteriul infectare HIV, fiind refuzat pentru

încheierea unei polițe de asigurare de viață, Colegiul director urmând a se pronunța asupra aspectelor sesizate de petent, respectiv asupra tratamentului diferențiat aplicat de părțile reclamate care, prin atitudini ostile au creat un cadru intimidant și degradant asupra petentului, respingându-l de la încheierea asigurării pe motiv că acest risc nu este prevăzut în condițiile de asigurare.

37. **În drept**, coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD), Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor OG nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

38. În considerarea incidenței obiectului petiției la câmpul de aplicare al OG nr. 137/2000 republicată, trebuie precizat că jurisdicția exercitată de CNCD este administrativ – jurisdicțională ce presupune o procedură specială, care se bazează pe principiul independenței organului care emite actul față de părțile de litigiu, cu asigurarea principiului contradictorialității și al dreptului la apărare.

39. Astfel, Colegiul analizează, în strânsă legătură, în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în primă instanță, elementele art. 2 al OG nr.137/2000, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și, subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de către OG nr. 137/2000, republicată.

40. Raportat la obiectul petiției, Colegiul Director al CNCD are în vedere dispozițiile art.2 alin.(1) din OG nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, conform cărora constituie discriminare *“orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”*.

41. De asemenea, Colegiul director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, *principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate*

diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv.

42. Potrivit definiției discriminării, astfel cum este reglementată în OG nr. 137/2000, Colegiul director precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 din OG nr.137/2000, republicată. Colegiul director trebuie să analizeze dacă tratamentul diferit a fost indus datorită unui criteriu prevăzut de art. 2, alin.(1), respectiv rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, care să fi constituit elementul determinant în aplicarea acestui tratament. Or, condiția criteriului ca motiv determinant trebuie interpretată în sensul existenței ca circumstanță concretizată, materializată și care constituie cauza actului sau faptului discriminatoriu, și care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării. Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul interzis de lege, invocat în situația persoanei care se consideră discriminată.

43. Sub aspectul incidenței prevederilor art. 2 din OG nr. 137/2000, relativ la definiția discriminării, Colegiul director menționează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2, alin.1 din OG nr.137/2000. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai din cauza apartenenței acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art. 2 al OG nr. 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratamentul diferențiat) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri etc.) invocat de petentă (reclamant) constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamante (pârâtului).

44. Curtea Europeană de Justiție a arătat că, în cazurile de discriminare, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest

context, reclamatul (pârâtul) ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis (a se vedea în același sens și jurisprudența Curții Europene de Justiție, cauza Bilka Kaufhaus, parag.31, cauza C-33/89 Kowalska [1990] ECR I-2591, parag.16; cauza C-184/89 Nimz [1991] ECR I-297 parag. 15; cauza C-109/88 Danfoss [1989] ECR 3199, parag.16; cauza C-127/92, Enderby [1993] ECR 673 parag. 16).

45. Colegiul director mai reține că, în lumina art. 20, alin. 6, din OG nr. 137/2000, în materia discriminării sarcina probei este împărțită în sensul că petentului îi revine sarcina să dovedească existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări, aceasta trebuind să aducă probe în sprijinul afirmațiilor sale. Art. 20, alin. (6) teza I din OG nr. 137/2000 prevede că: *„Persoana interesată va prezenta fapte pe baza cărora poate fi prezumată existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că nu a avut loc o încălcare a principiului egalității de tratament”*.

46. Având în vedere cele de mai sus și analizând înscrisurile aflate la dosar, și în raport de susținerile părților, Colegiul director reține că nu există suficiente probe cu privire la afirmațiile petentului. Manifestările reclamate de petent sunt relatate în obiectul petiției ca fiind respingerea lui de la încheierea unei polițe de asigurare de viață din cauza unui criteriu protejat și practicarea unei forme de discriminare prin încălcarea unui drept de acces la servicii de asigurare în condiții de egalitate cu ceilalți clienți.

48. Petentul nu probează acuzele aduse părților reclamate, menționează doar situația în care s-a manifestat asupra lui refuzul companiilor de asigurări care nu prevăd riscul HIV în condițiile de asigurare. Iar din analiza informațiilor conținute în petiție nu rezultă elemente concrete care ar putea face dovada existenței unei fapte de discriminare atât în ceea ce privește afirmațiile reprezentanților părților reclamate la adresa petentului cât și în ceea ce privește restricționarea acestuia la încheierea asigurării solicitate, nefiind probată și documentată situația în care părțile reclamate să fi manifestat vreo atitudine discriminatorie la adresa petentului.

49. De asemenea, se apreciază că părțile reclamate pot oferi petentului acces la servicii de asigurare printr-un produs de asigurare de viață accesibil individual, care vine în sprijinul unor clienți cu astfel de nevoi, respectiv infectare HIV, posibilitatea de încheiere a unor astfel de polițe de asigurare fiind accesibilă prin rețeaua proprie de vânzări a companiilor de asigurare. Petentul nu a avut cunoștință de existența acestui produs, nu a fost informat de acest serviciu și ca atare, nu a avut posibilitatea să solicite companiilor de asigurări încheierea unei polițe de asigurare de viață care să acopere și riscul pentru persoanele infectate HIV.

50. În raport de susținerile părților și înscrisurile depuse la dosar de către acestea, Colegiul director reține că nu există suficiente probe cu privire la afirmațiile petentului conținute în plângere, manifestările reclamate de acesta fiind doar relatate în obiectul petiției fără ca petentul să probeze acuzele aduse părților reclamate. Nu sunt suficiente probe pentru a se putea dovedi ce produs de asigurare de viață a fost solicitat, dacă petentul a fost refuzat pentru încheierea unei polițe de asigurare anume și pentru ce produs de asigurare a fost refuzat.

51. Analizând susținerile părților și înscrisurile existente la dosar, Colegiul director

este de opinie că, în prezenta speță, nu pot fi reținute mijloace probatorii de natură a reține prezumția săvârșirii unei discriminări împotriva petentului pe considerentul că acesta este o persoană care trăiește HIV, pe criteriul infectare HIV.

52. Trebuie subliniat faptul că în sarcina petentului cade obligația de a proba săvârșirea unor fapte de discriminare, fapte probate la nivel de certitudine. Petentul nu probează acuzele aduse părții reclamate și nu a mai depus la dosar alte probe iar din analiza informațiilor conținute în petiție nu rezultă elemente concrete ce ar putea face dovada existenței unei fapte de discriminare. Nu sunt probe concludente care să dovedească existența premiselor săvârșirii faptei de discriminare.

53. Așadar, Colegiul director consideră că, în prezenta speță, nu sunt prezente indicii de natură a prezuma că un criteriu interzis stipulat de art. 2, alin. (1) a constituit o faptă de discriminare săvârșită de către părțile reclamate (sau reprezentanții acestora) și nu sunt arătate dovezi concludente pe care să se sprijine capetele de cerere ale petentului (lipsă probe de discriminare).

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20, alin.(2), din OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate nu întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare conform art.2, alin.1) din OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, nu sunt probe concludente care să poată conduce la stabilirea faptei de discriminare.

2. O copie a hotărârii se va comunica părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul.

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și a Legii nr. 554/2004, a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 13.07.2022 au fost:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

BĂNICĂ CERASELA CLAUDIA – Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru
GRAMA HORIA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Redactată și motivată: AND/FL

Data redactării: 28.09.2022

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și a Legii 554/2004, a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.